Náučný chodník Medveďou cestičkou

Kraj:	Banskobystrický
Okres:	Brezno
Geomorfologická jednotka:	Nízke Tatry
Geologická jednotka:	jadrové pohorie
Chránené územie:	žiadne
Prístup:	bus Dolná Lehota, Krpáčovo, Hydrostav
Východisko:	Dolná Lehota, Krpáčovo, hostinec Kukučka
Trasa:	Dolná Lehota, Krpáčovo – južnými svahmi juhozápadnej rázsochy vrchu Baba okolo Kvačkajovej doliny (bývalé antimónové bane) – Dolná Lehota, Krpáčovo
Dĺžka, prevýšenie:	Kratšia trasa (zelená) – 5,3 km, prevýšenie 300 m Dlhšia trasa (oranžová) – 8,4 km, prevýšenie 300 m
Čas prechodu:	2 / 3 h
Počet zastávok:	6 / 9
Náročnosť:	stredne náročná trasa

Zameranie chodníka: prírodovedné, lesnícke, banícke, historické

Typ chodníka: samoobslužný, okružný, obojsmerný, peší, celoročný

Nadväznosť na turistickú značku: Úvodná a záverečná časť trasy náučného chodníka je súbežná s

červenou turistickou značkou.

Rok otvorenia: 2014

Textový sprievodca: nie je

Kontakt: Lesy SR, š. p., OZ Slovenská Ľupča, Lichardova 52, 976 13 Slovenská Ľupča, tel. 048/ 4715 721

Aktuálny stav: Chodník je v dobrom stave.

Poznámky: (1) Informačné panely dopĺňajú v teréne tabuľky venované druhom živočíchov a rastlín a pod. (2) Odporúčame rešpektovať smer trasy (priamy výstup od zastávky 1 k zastávke 5 je veľmi strmý).

Upozornenie: Úvodná a záverečná časť trasy náučného chodníka vedie po (málo frekventovanej) štátnej ceste Črmné – Krpáčovo – Tále.

Využiteľnosť pre školy

Pre dĺžku náučného chodníka so značným prevýšením je jeho využitie pre terénne vyučovanie obmedzené.

Čo sa oplatí vidieť na trase náučného chodníka a v okolí

Dolná Lehota. Obec v západnej časti Horehronského podolia pod Nízkymi Tatrami na Vajskovskom potoku severozápadne od Brezna. Prvá písomná zmienka pochádza z roku 1358, kedy osadu na území Ľupčianskeho panstva založil dedičný richtár Petrík z Predajnej. Obyvateľstvo sa zaoberalo ťažbou zlatých a olovených rúd, poľnohospodárstvom, chovom dobytka, furmančením pre erárne železohutnícke podniky a čipkárstvom. Lehotskí podomoví obchodníci s čipkami, hrnčiarskym a hrebenárskym tovarom, modrotlačou a nožmi boli známi v Uhorsku i na Balkáne. Staršiu ťažbu zlata a striebra v nízkotatranských masívoch Žiar a Baba vystriedala v 19. storočí ťažba antimónovej rudy, spracúvanej vo Vajskovej (dnes miestna časť Podbrezovej). Výmaľba rímskokatolíckeho kostola sv. Jána krstiteľa, pochádzajúceho z roku 1914, je dielom Jozefa Hanulu. Kultúrnou pamiatkou je nad obcou v lokalite Črmné sa nachádzajúci pamätník výsadku 2. československej paradesantnej brigády, operujúcej počas Slovenského národného povstania v priestore Predajná – Mýto pod Ďumbierom. Z obce pochádza prvý slovenský kozmonaut, Ivan Bella (nar. 1964).

Krpáčovo. Lokalita na okraji Horehronského podolia v lesnato-lúčnom južnom podhorí Nízkych Tatier severne od Dolnej Lehoty a Hornej Lehoty s celoročnou rekreačnou funkciou regionálneho významu s chatovou zástavbou. Je východiskom turistických a cykloturistických trás a lyžiarskym strediskom. Letnej rekreácii a športu slúži na Červenej vode, pravostrannom prítoku Vajskovského potoka, vybudovaná **vodná nádrž Krpáčovo**, v letnej sezóne – prírodné kúpalisko.

Pomník obetiam druhej svetovej vojny Krpáčovo. Pomník v Dolnej Lehote-Krpáčove postavený na pamiatku 22 fašistami zastrelených vojakov 2. čs. paradesantnej brigády a partizánov asi 100 m od miesta, kde boli 1. decembra 1944 pôvodne pochovaní (v roku 1948 boli exhumovaní a pochovaní do spoločného hrobu na cintoríne v Dolnej Lehote). 2. čs. paradesantná brigáda, ktorá sa účastnila Karpatsko-duklianskej operácie, bola vyslaná na pomoc povstaleckým jednotkám a nasadzovaná na povstalecký front. Na slobodné povstalecké územie bola dopravovaná od 26. septembra do 19.

októbra 1944. Jej prvé jednotky sa už 7. októbra zapojili do bojov. V posledných októbrových dňoch boli nútené spolu s povstaleckými a partizánskymi jednotkami ustúpiť do hôr. Svoj štáb brigáda rozvinula na Krpáčove nad Dolnou Lehotou. Baraky antimónových baní v lokalite Krpáčovo-Lom, v ktorých bol od 12. novembra 1944 ubytovaný štáb brigády, príslušníci ďalšej jednotky brigády a sídlila v nich aj partizánska nemocnica prepadla ráno 30. novembra 1944 jednotka Edelweiss. Histórii 2. čs. paradesantnej brigády a udalosti prepadu jej štábu 30. novembra 1944 sa venuje pamätná izba v hostinci Kukučka na Krpáčove.

Vajskovský vodopád > Náučný chodník Vajskovská dolina

Nízke Tatry. Mohutná klenbohrásť, pretiahnutá západo-východným smerom, dlhá vzdušnou čiarou 75 km. Pohorie tvorí mohutný celistvý chrbát, z ktorého rebrovito na obe strany odbočujú rázsochy. Vo veľkej svojej časti presahuje hornú hranicu lesa (zníženú človekom) a Ďumbierom dosahuje nadmorskú výšku 2 046 m. Sedlo Čertovica (1 232 m n. m.) ho delí na odlišujúce sa, najmä geologickou stavbou, **Ďumbierske Tatry** a **Kráľovohoľské Tatry**. Centrálnu a južnú časť tohto jadrového pohoria budujú prevažne kryštalické bridlice a granitoidné horniny (žuly) a severné rázsochy najmä mladšie vápence, dolomity, pieskovce, ílovité a piesčité bridlice. Na rozsiahlych vápencových územiach sa vyvinul kras – spomedzi dvanástich vyčlenených nízkotatranských krasových území sú azda najpopulárnejšími Kras Demänovskej doliny (s Demänovským jaskynným systémom, vyše 43 km dlhým), Kras Jánskej doliny (s najhlbšou jaskyňou na Slovensku – Systém Hipmanových jaskýň – s hĺbkou 499 m) či Ďumbiersky vysokohorský kras (s Jaskyňou mŕtvych netopierov, vyše 21 km dlhou). Väčšinu územia zaberajú lesy, ktoré sú aktuálne postihnuté na mnohých miestach zvýšenou neplánovanou ťažbou spôsobenou rôznymi príčinami (vetrové či lykožrútové kalamity), vyplývajúcimi z narušenej ekologickej stability porastov ako dôsledku nepriaznivého stavu lesov (neprirodzená štruktúra, meniace sa prírodné podmienky, turizmus, chyby v obhospodarovaní). Najvyššie časti pohoria zaberajú okrem skalných vrcholov a chrbtov pred stáročiami odlesnené sekundárne lúky a pasienky (hole). Horskú flóru zastupujú napr. zvonček maličký, horec Clusiov, stokráska Micheliho, poniklec slovenský či metluška krivoľaká, z fauny tu žije o. i. medveď, rys, vlk, svišť i vysadený kamzík vrchovský tatranský, vzácny hrabáč tatranský a hrabáč snežný. Vtáky reprezentuje orol skalný, orol krikľavý, včelár obyčajný, hlucháň hôrny, tetrov hoľniak. V pohorí je viacero území európskeho významu a prekrýva ho chránené vtáčie územie Nízke Tatry (s výnimkou areálov lyžiarskych stredísk v masíve Chopku), ktoré sú súčasťou sústavy Natura 2000; v krasovej časti Demänovskej doliny je vyhlásená ramsarská lokalita Jaskyne Demänovskej doliny.

Názvy informačných panelov

1. Vitajte
2. PRO SILVA
3. Porast 153a00
4. Vojaci na Krpačove
5. Antimónové bane
6. Ťažké vojnové časy
7. Pozvanie na náučný chodník
8. Odchytové zariadenia
9. Vyhliadka

1 Vitajte

5 Antimónové bane

5 Antimónové bane
Medvedou cestičkou

FLOTÁCIA

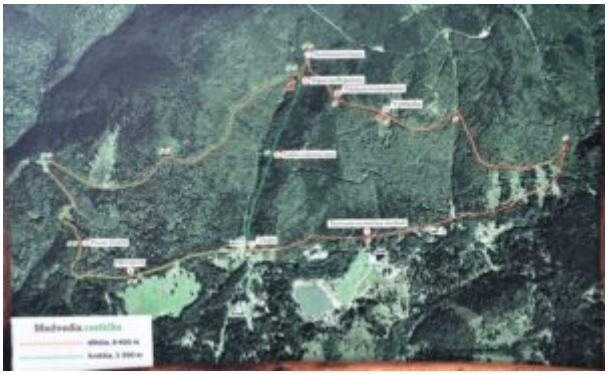

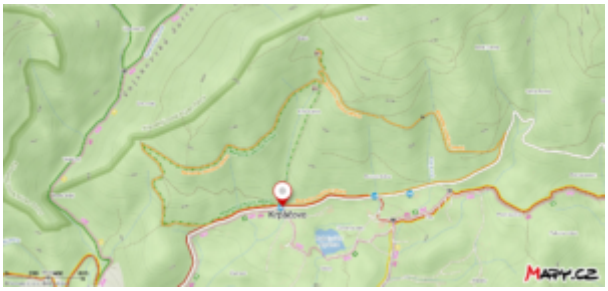

7

Mapy.cz